

iska följer in-

miljön och at-
sta". Kvalmig-
skigheten form-
sidorna. Ro-
och en av de
ersonerna, har
Stella i Wil-
växer till ett
kvinnoporträtt.
i den bän-
v överträffar
en amerikansk
rämmande ex-
äsa fanatismen
mor längt in i
djungel.

Gardner Smith
attardierat rik-
den moderna
t referat av
felaktigt upp-
är emellertid
en av Lorraine
ma men den
gt är det här
vardagsskild-
in Hollywoods

av oskuld,
commer totalt
ra sidors läs-
amn garanti-

R. B.-r.
DNER
av oskuld,
:-

AN
ispekter

ov av riktiga
r som på ett
genhet eller
om livet så-
Jonassons
vet gör akt-
en sådan
helt vanlig
och egentli-
som vantrivs
i den trista,
med en trött
och pedan-
ter, som går
sin blinda
på sin sys-
sällskap och

iraskelsen i
gel i port-
är en myc-
filmen Två
har tur, hon
i med poli-

Vin syn på saken

Skriv om den — men skriv kort. Högst
200 ord. Adr.: Arbetaren, Box 413, Sthlm 1

Efter stormen

Då detta skrives har den mycket
omtalade stormen överstökats,
till stor glädje för schackflykterna.
d. v. s. de inkallade. De har fått utstå
en hel del slit och umbäranden. Man
har i alla tidningar, d. v. s. de mili-
tärjagande, med text och bilder
lätit svenska folket veta vilken utom-
ordentlig krigsmakt vi har. Kungen
och de mindre kungarna har varit
med, och det har svansviftats och för-
härsligats, fast det borde vara tvärt-
om. De som tvingats delta är inte så
begåvade.

Ser man litet närmare på det hela
kan man iaktta en del intressanta sa-
ker. För någon tid sedan blev en un-
derofficer fast för spioneri. Sedan
blev det manöver, och till denna hade
en massa högre utländska militärer
inbjudits, vilka givetvis hade såväl
ögon som öron öppna. De fick en
ganska god inblick i svensk krigför-
ing. Den ryske representanten blev
förargad över någonting och åkte
från flaskaoppan. Ja, det utspelas un-
derliga ting inom den s. k. försvars-
makten. Nåväl, allt som har med krig
och militarism att göra har alltid va-
rit snedvidat och kommer att så för-
bli. Så länge den stora auktoritets-
dyrkande massan har en skev upp-
fattning av frihet och fredsbegrepp-
en så länge kommer det militära
vanvetet att fortbestå.

J. C.-n.

Vilken tidning väljer du?

Då man resonerar med folk angä-
ende deras val av tidning får man en
hel del ganska intressanta saker till
läsa. Man har ofta funderat över att
folk i så stor utsträckning håller sig
med de billigare tidningarna. Orta-
dningsnärma spelar i detta avseende
en viss roll, de kommer ut 2-3 gån-
ger i veckan och blir som en följd
därav billigare.

Paragrafer och förordningar finns
det gott om i vårt val områdes-
land. Det händer rätt som oftast att
en prenumerant på en tidning
begär någon förklaring om vad det
i den ena eller andra paragrafen
någon av de tusentals paragraferna.

Nåväl vederbörande blir instäm-
d vid tinget och hyrnerna — förklarar
en del ortstidningsreferenter sätter ut
namn och adress på syndaren. Då ve-
derbörande får läsa om sig själv blir
han naturligtvis i en allt annat än

behaglig känslostämning. Han svär
och domerar över tidsningen och i en
del fall förlorar tidsningen en prenu-
merant. Nu finns det ju för all del
en del ortstidningar som inte vill ta
heder och ära av folk för struntsa-
ker, men det finns de som i stil med
den för länge sedan avsnomade tids-
ningen Fäderneslandet rent av fros-
sar i att klippa till och näpsa syn-
daren ordentligt. Men är det fråga om
verkliga brådar, begångna av nå-
gon utav de folkvalda, ex. Quen-
affären, då tiger ortstidningarna och
även de stora huvudstadstidningarna
är naturligtvis rädda för repressalier.

Nåväl vid val av tidning bör det väl
i alla fall stå klart för varje rätt-
tänkande människa att en tidning
som Arbetaren är den tidning som
aldrig smutskastat någon för en
struntsak. Men är det verkligen av
behovet påkallat så sjunger den ut.
Detta bevisar bl. a. de åtal som tids-
ningen under årens lopp pådragit sig.
Aftalen visar att det är en tidning
som tåra sjunga ut om det som verkli-
gen bör påtalas. Därför välj rätt
tidning välj tidningen Arbetaren.

John

Slutreplik om skägget

Dark har rätt. Jag missuppfattade
eller rättare fattade inte allt i hans
opus och uttryckte mig därför dunt,
vilket härmed erkännes.

Dark var det nog inte skägget som
skymde sikten, skägg har "prytt"
mina stamfäder så långt tillbaka jag
känner dem och är därför i mina
ögon ingenting märkvärdigt. Och som
det årligen besparar mig omkring
ett hundra timmars oavlönat och yt-
terst tråkigt tvångsarbete som måste
tas från min värdefulla fritid, skall
det rätt mycket till, innan skägget
för mig blir ett sådant martyrium
som rakningen var. Händelsen på
kamratmötet har givetvis inget all-
mänt intresse. Tyckte dock att den
biortade ett ovanligt smäsinne och
likriktningssnit baserat på fördomar.
Och det var just snudd mot sådana
fördomar jag även tyckte mig skönja
hos Dark — i strid mot den uppfat-
ning jag annars sedan årtionden har
om Dark — något som emellertid vid
närmare undersökning visar sig vara
fel. Opuset är som vanligt djupare
än så.

Eric Carlson

Livet på landet bör bli föremål för undersökning

— I den nuvarande situationen inför landsbygdens framtid synes verkligt
allsidiga undersökningar av landsbygdens struktur vara nödvändiga, fram-
håll intendenten vid Nordiska museet fil. dr Albert Eskeröd i ett föredrag
om Landsbygdens sociologiska problem vid lantbruksakademiens samman-
komst på måndagen. Dessa allsidiga undersökningar bör göras i samverkan
mellan olika specialister, sociologer, etnologer, kulturgeografer, statistiker
och även psykologer, sade tal. Åtskilligt är visserligen igång i mindre skala
och på spridda punkter, men en samordning synes nödvändig under en ständig,
sakkunnig och vidsynt ledning.

Först sedan ett tillräckligt källmate-
rial samlats in och börjat bearbetas
synes det vara möjligt att bedriva för
svenska förhållanden tillämplig och
icke enbart teoretisk undervisning i

Albert Eskeröd

landsbygdens so-
ciologi. En del i
dessa problem
mindre väl insatta
men intresserade
människor tror
alltför lätt att kul-
turanthropologiens
resultat bland
exotiska folk eller
resultaten av ame-
rikansk "rural so-
ciology" direkt
kan tillämpas på
svensk landsbygd.

Detta är inte möjligt, ty vi har ett gan-
ska särpräglat eget kulturmönster, som
man inte kan känna eller förstå utan
att känna den traditionella grönings-
grund varur det vuxit fram. För att be-
driva sådana landsbygdssociologiska un-
dersökningar synes dels lokala monogra-
fier behöva göras, som visar hela kul-
turstrukturen i bygder med olika karak-
tär, dels också statistiskt upplagda un-
dersökningar av särskilda problem och
täckande hela landet. Den administrativa
organisationen av sådana undersökning-
ar synes kräva en särskild institution
men naturligtvis i intim samverkan med
de organ, som här är reella intressenter.
I och för sig förefaller det inte orimligt
att förlägga en sådan institution till det
nya lantbruksmuseum, som är föremål
för gemensam utredning inom lant-
bruksakademien och Nordiska museet,
och vilket vi hoppas blir verkligt.

Även om vi tämligen snart kan skapa
möjligheterna för verkligt väl planerade
landsbygdssociologiska undersökningar,
har vi ingen anledning att berömma oss
av förutseende och snabb handling. I
efterklohetens belysning hade rätta tids-
nen för sådana undersökningar varit
1850-talet. Men kan vi bara komma
igång vid denna nya stora omvandling
av vår landsbygd, bör vi vara glada.

av etnologer eller folklivsforskare, innan
den förändrats eller försvunnit. Den nya,
med dess rikedom på problem, är ännu
en i stort sett okänd värld. Trots detta
sysslar man med att rationalisera och
med olika ingripanden förändra lands-
bygdens struktur. Behovet av att känna
denna något närmare står klart för
många och torde vara självklart för alla
som ingående sysslar med frågan. An-
svaret för eftervärlden är stort, och det
är man nog relativt medveten om. Men
vad man ofta glömmar är att ingrepp
på ett område, i och för sig väl motive-
rade, förr eller senare medför föränd-
ringar även på andra områden, som
icke avsetts. Detta beror på att en kul-
turmiljö är en funktionell enhet, där
varje ingrepp på ett område inverkar på
samspelet. Det är särskilt de dynamiska
riktningarna inom den allmänna etno-
logien eller kulturanthropologien som på-
visat detta. Ingen förstod detta hos oss
vid våra i och för sig nödvändiga jord-
skiftens genomförande och alltför få be-
sinnar det nu.

— Ek.

SAC-konferens dryftar lönerna för torvarbetare

Söndagen den 14 oktober hölls den
årligen återkommande av SAC:s Byggnads-
nadsarbetsdepartement sammankallade
torvarbetarekonferensen i Motala. Då
Gustaf Ceder från departementet öpp-
nade konferensen och på sitt karakte-
ristiska och kärnfylla sätt hälsade väl-
kommen kunde han glädja sig åt att
representationen var mera omfattande
än vad tidigare brukat vara fallet. Sälunda
var utom depart. Motala, Kumla,
Nässjö, Jönköpings och Göterförsortens
LS representerade. Östergötlands, Närke
och Norra Smålands DK var även

FRI DEBATT och KRITIK Syndikalism eller korporativism?

Både nuvarande chefred. i Arbetaren
och hans föregångare Severin tycks ha
en viss förkärlek för korporativismen.

I ledaren den 19 sept. citeras ur Severins bok: "Ingen av de syndikalistiska teoretikerna har förutsatt diktaturen såsom korporativismens oundvikliga korollarium och det kan ingalunda visas, att korporativism och diktatur har något oupplösligt samband med varandra." Nej det är naturligtvis inget oupplösligt sådant samband. Men Diktaturerna har dock begagnat sig av korporativismen för att därigenom behärska arbetarna och styra deras lönerörelser. Alldeles som våra maktägande vill göra i "frihetens storm på jorden".

Men vi bör kanske först titta litet på vad korporativismen är och hur ordet uttolkats. Vi skall då först gå till Nordiska Familjebok där det heter: "Samfund, förening, skrå, gille; samling personer, som för ett visst ändamål gett sig stadgar och av staten fått sig tillägnade vissa rättigheter." (Kurs. min.)

Obs! "av staten!" Sådant, skrå etc. går inte riktigt i syndikalistisk riktning och anda? Vidare ur ett annat uppslagsverk, Kunskapens Bok, del 6: "Mussolini utnämnde 'Stora rådet'. Så skapades en ekonomisk organisation, den s. k. korporationen, genom vilka alla arbetare och företagare inordnades i ett statsstyrt fackföreningsystem. (Kurs. min.) Alla andra yrkesorganisationer förbjöds." "Frivilliga självhjälporganisationer på varumärknaden låta sig knappast heller tänkas i den statskapitalistisk-korporativistiska staten."

Hur sedan ledarskribenten i en syndikalistisk tidning kan komma fram till följande konklusion av art. i fråga är oförståeligt, därest det inte är av okun-
nighet om de i fråga varande ordens inne-
börd (vilket även måste innefatta okun-
nighet om idéerna innehåll). "Kanske
kan man hoppas att Severins debattin-
g bidrar till att bringa klarhet i så-
dant läge att även korporativismen blir
bedömd efter sitt innehåll i stället för
att bli värderad med ledning av en falsk
etikett. Vi lutar åt den uppfattningen
att 'korporativismen' i en eller annan
form måste befräjas, därest utvecklin-
gen inte skall leda fram till statlig
totalism." (Kurs. min.) Jämför detta
med citaten ur de båda stora uppslags-
verken! Men vem är det som försöker
komma med falsk etiket?

Samma medel och idéer som Mussolini använde för att inordna alla arbetare och företagare i ett statsstyrt fackföreningsystem skulle alltså vara medlet att hindra "utvecklingen" att leda fram till statlig totalism! Här i Sverige? I Italien var det tvärtom så, att korporativismen var ett av medlen varmed statlig totalism skapades.

Med korporation har hittills menats en vertikal organisation nedifrån räknat från arbetarna och sedan hela vägen uppåt, arbetsledare, disponenter-direk-

törer och ägare samt överst staten. Alldeles som forna tiders skrå. Om Frans Severin kan få fram någon annan mening eller godtagbart begrepp av ordet "korporation" med mera återstår att se. Hans sortie som redaktör tyder inte på det. Det kan hända att det reformistiska fackföreningsfolket är mera syndikalistiska än f. d. syndikalistiska redaktörer. Troligtvis önskar de inte omforma sina organisationer i korporativ riktning hur mycket Severin än vill det. När Severin knackade på hos LQ och bad om logi kom han dock inte som vare sig korporativist eller halfascist. Det erkännandet måste man ge honom. Men han kanske inte sluppit in då. Det fanns visst en annan uppfattning om dessa orders innebörd på den tiden än nu.

"Härvid har det magiskt illaklingande ordet korporativism fått en vidsträckt användning. Termen användes faktiskt i stället för argument!" "Man anser sig inte behöva bevisa korporativismens antidemokratiska karaktär, den postuleras", heter det. För det första finnes nog många för vilka ordet inte är illaklingande fast de kanske inte an-
vänder det så mycket tack vare att det blivit "illaklingande". Men dessa återfinnes inte bland syndikalister. Något ideellt samröre med andra klasser inom produktionen kan inte förekomma för syndikalister. Det finns väl än diametralt motsatta intressen mellan arbets-
köpare och arbetare? För det andra, om man vet vad korporativismen betyder och är, behöver det väl inte utlåsiga och bevisas vid vartenda tillfälle det kan komma i fråga att omnamna det. Hur många termer, både matematiska och andra, finns det inte inom alla vetenskaper, som ingen annan behöva bevisas men användes ändå som postulat.

Om den skräpnige självhärskaren i Italien kockerterade med en "korporativism grundad på syndikalistiska teorier" känner jag inte till men i så fall var det en i övertakt falsk syndikalistisk teori för att inte säga: lögn.

Att prestera något slags försvär eller rekommendation för korporativism är mer än opåkallat. Syndikalism är fortfarande syndikalism och vår rörelse kan aldrig bli korporativistisk, ty då är den inte längre syndikalistisk. Därtill är vi antiitalienska. Att märka är att inte ens i de statsägda verken förekommer korporativistisk rörelse bland de anställda. Men troligtvis skulle nog generaldirektörer och även lägre ledning önska det.

Jämför med korporativismen här de mest skrämsliga fackföreningar för oss syndikalister sympatiska företeelser. Ty ännu är de inte direkt statsstydda.

G. A. K.

Full sysselsättning även 1952, prognos för Stor-Stockholm

Arbetsnämnden i Stockholms stad har utarbetat en redogörelse för arbetsmarknadsläget under år 1951 samt gjort ett försök till bedömning av den sannolika utvecklingen på arbetsmarknaden under nästa år inom nämnda

8.00 Nyheter och väderlek.
8.15-8.45 Hemmets magasin.
10.45 Skofradio. Trafikkvart.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshuset.
Dagens dikt: Därefter: Sven Janthes kvartett.

RADIO
programmet

Sprid ARBETAREN